

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-242 / 2392

Ankara

15/5/2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/4/2001 tarihinde kararlaştırılan "Türk Silahlı Kuvvetleri Hasta Beslenme Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

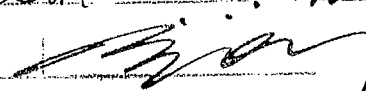
Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C. BAŞBAKANLIK	
Tali Kom.	S. S. İlke, A. G. Çelme ve Sosyal İşler
Eras Kom.	Milli Savunma
Tarih	24/5./2001 1/863
E. Md.	A. D. E. 13.

GENEL GEREKÇE

2615 sayılı Askerî Hastahaneler ile Hastahane Gibi Kullanılacak Revirlerde Hastaların Beslenme ve Bakımları Hakkında Kanun, 24/12/1934 tarihli ve 2888 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bugüne kadar, 2 nci maddesine bir fıkra eklenmesi dışında hiçbir değişikliğe uğramamıştır.

1034 sayılı Askerî Nekahethane ve Sanatoryumlarda Bulunan ve Sevkedilenlere ve Harb Yaralılarının ve Tebdilhavalıların Sureti İaşelerine Dair Kanun ise, 31/5/1927 tarihli ve 598 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve 1928 yılında yapılan küçük bir oran ayarlaması dışında hiçbir değişikliğe uğramamıştır. Kanunda yer verilen istihkaklar bilimsel gelişme ve değişmeye uygun olmadığından, Türk Silâhlı Kuvvetlerine ait hiçbir hastahane uygulamamaktadır.

¹⁰³⁴2615 sayılı Kanunun, uygulanabilirliğini yitirmesi, nekahethanelerin olmaması ve sanatoryumların sadece iç hastalıklarına yönelmesinden dolayı hasta beslenmesi ile ilgili ihtiyaçlara cevap veremediği değerlendirilmektedir.

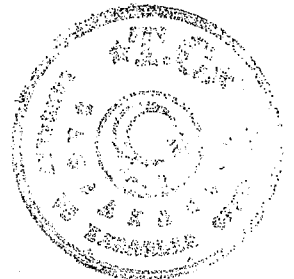
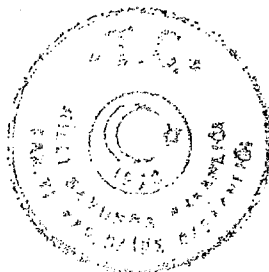
Adı geçen kanunlarda, hasta beslenmesinde bir derecelenme mevcut olmadığından hastalar, erbaş ve er iâşesi gibi standart beslenmekte, Kanunda yer verilmeyen yiyecek maddesinin verilebilmesi için, tabibin ayrıca belirleyeceği çeşit ve miktarda yiyecek maddesi ancak, hasta tabelasının baştabipçe tasdiki ve ita amirinin onayını müteakip verilebilmektedir.

Diğer taraftan, müteferrika cetvelinde yer verilen beyin, böbrek, karaciğer, kakao, kahve, kaymak, krema, paça gibi besinler, doktor ve diyetisyenlerce uygun görülmediği ve tedariki zor olduğundan müteferrika cetveli de uygulanamamaktadır.

Derecelerin kullanılmaması sonucu, bu derecelerden yararlanacak hastalar, ayrı rejim beslenmesine dahil edilmekte, bu durum ise mutfak, aşçı ve ilâve teçhizatı gerektirmektedir.

Hasta beslenme işlemlerinin daha sağlıklı ve kaliteli bir hale getirilmesi yanında bütçeye de % 40'a varan bir tasarruf sağlaması beklenen Kanun Tasarısı ile; yürürlükteki iki kanunun tek kanunda birleştirilmesi, sağlık hizmetlerinde görevin, uygun basamakta uzman kişilerce yapılması, teşhisten sonra hastanın beslenmesinin diyetisyence belirlenmesi, beslenmede gıda maddelerinin seçim yetkisinin doktor ve diyetisyene bırakılması, yataklı tedavi yerleri dışında da hasta beslenme işlemleri yapılarak hizmetin kapsamının genişletilmesi, diyetisyenlerin beslenmeye yönelik statülerinin hüküm altına alınması, tedavileri ayakta yapılan ve raporlarında belirtilen süre içerisinde beslenmeleri birlik ve kurumlarında devam edecek askeri öğrenci, erbaş ve erlerin beslenmelerinin bütçeye ek yük getirmeyecek şekilde düzenlenmesi, hasta beslenmesinin normal ve diyet olmak üzere ikiye bölünmesi ve diyet yemeklerinin değişebilirliğinin kolay ancak standart hale getirilmesi, hastaya sıvı gereksinimi yanında moral açısından da katkı sağlayacağı değerlendirilen içeceğin öğün aralarında da verilmesi, hastalara taburcu olduklarında varacakları yere kadar, doktor onayı ve diyetisyen kontrolünde kumanya verilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı bu nedenlerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, bu Kanunun amacının Türk Silâhlı Kuvvetlerine ait yataklı tedavi yerlerinde tedavileri yapılan tüm hasta ve yaralıların, beslenmelerine yönelik gereksinimlerinin karşılanması olduğu belirtilmiştir.

Madde 2- Türk Silâhlı Kuvvetleri bünyesinde sağlık hizmetlerini veren yerlerde, tedavileri yatılı olarak yapılan tüm hasta ve yaralıların beslenme gereksinimleri, 15/12/1934 tarihli ve 2615 sayılı Kanun uyarınca karşılanmaktadır.

Madde ile, bu Kanun kapsamında, tedavileri yatılı olarak yapılan tüm hasta ve yaralıların, hasta olmadığı halde süt emzirdiği bebeğinin tedavisine katkısının olacağı doktoru tarafından gerekli görülen annelerin, tedavilerinin yataklı kısmının tamamlanmasının ardından taburcu edilen veya ayakta muayene edilerek raporlarında belirtilen süre içerisinde istirahat ve tedavilerine ilaçlı veya ilaçsız olarak birlik ve kurumlarında devam edilmesine karar verilen askerî öğrenci, erbaş ve erlerin beslenme gereksinimlerinin karşılanmasına imkân sağlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile, bu Kanunda geçen bazı ifadeler tanımlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, hastanın beslenme şekline doktorun, besin maddelerinin seçimi ve öğünlerine diyetisyenin karar vermesi, hasta beslenmesinde tıbbî sorumluluktan ötürü beslenemeyecek durumdaki hastalara doktorun onayı ile yemek verilmeyeceği, normal hasta beslenmesinde, er beslenmesinde olduğu gibi günlük istihkak tutarını aşmamak kaydıyla yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlayacak her türlü besin maddesinin verilebilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan diyet yemeği alacak hastalara, doktorun önerisi doğrultusunda diyetisyenin belirleyeceği ilkelere göre, depo ve bütçe imkânları içinde her türlü besin maddesinin sınırlanmadan ve gruplandırılarak verilmesi, işgücü ve verimliliğin artırılması için de diyet yemeklerin plânlanmasında, normal yemek listelerinden mümkün olduğu ölçüde yararlanılması hüküm altına alınmaktadır.

Bunun yanı sıra, bütün gereksinimlerinin Devlet tarafından karşılanması hüküm altına alınmış olan askerî öğrenci, erbaş ve erlerden, yatarak tedavileri tamamlandıktan sonra, nekahet dönemlerini veya muayene edildikten sonraki ilaçlı tedavilerini birliklerinde geçireceklerin de, beslenmelerinin ne şekilde olacağına açıklık getirilmiş, hava değişimine gönderilen veya birliğine katılması için taburcu edilen askerî öğrenci, erbaş ve erlere yol süresine bağlı olarak kumanya verilmesi öngörülmüştür.

Madde 5- Madde ile, hasta beslenmesi, normal ve diyet olmak üzere ikiye ayrılarak, beslenme sisteminin kolaylaştırılması, sürekli gelişen bilim ve teknolojiye uyumlu olarak değişebilmesi ve sistemin kendini sürekli yenilemesi amaçlanmaktadır.

Diyet yemeği ile tedavisi sürdürülen hastaların beslenmelerinin kontrol altında olması nedeniyle normal yemek alanlara, ara öğün yerine ara içecek veya meyve verilerek, hasta moralinin yükseltilmesi ve sıvı, vitamin ve posa ihtiyaçlarının karşılanması öngörülmektedir. Diğer taraftan, yeterli ve dengeli beslenmek için günlük olarak hasta beslenmesinde kullanılacak besin grupları bilimsel bir temele bağlanmış ve günümüz teknolojisi ile uyumlu hale getirilmiştir.

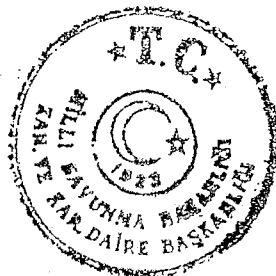
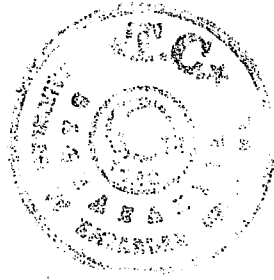

Madde 6- Madde ile, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esasların, günlük istihkak tutarının belirlenmesinde kullanılacak besin maddelerinin cins ve tutarlarının, hasta beslenmesinin ihaleye verilmesi durumunda yüklenici firmalar ve idare tarafından verilecek yemek hizmetlerine yönelik ilkelerin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içerisinde, Sağlık Bakanlığı ve Sayıştayın da görüşleri alınarak, Milli Savunma ve İçişleri bakanlıkları tarafından müştereken yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 7- Madde ile, 19/5/1927 tarihli ve 1034 sayılı Askerî Nekahethane ve Sanatoryumlarda Bulunan ve Sevkedilenlere ve Harb Yaralılarının ve Tebdilhavalıların Sureti İlaçlarına Dair Kanun ile 15/12/1934 tarihli ve 2615 sayılı Askerî Hastahaneler ile Hastahane Gibi Kullanılacak Revirlerde Hastaların Beslenme ve Bakımları Hakkında Kanunun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

TÜRK SİLÂHLI KUVVETLERİ HASTA BESLENME KANUNU TASARISI

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, Türk Silâhlı Kuvvetlerine ait yataklı tedavi yerlerinde, tedavileri yapılan tüm hasta ve yaralıların beslenme gereksinimlerinin karşılanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait yataklı tedavi yerlerinde;

a) Tedavileri yatılı olarak yapılan hasta ve yaralılar ile anne sütü ile beslenmesi gereken bebeklerin annelerinin,

b) Taburcu edilen veya muayene edilerek raporlarında belirtilen süre içerisinde istirahat ve tedavilerine birlik ve kurumlarında devam edilecek olan askerî öğrenci, erbaş ve erlerin,

doktorun gerekli görmesi durumunda tedavilerine katkı sağlayacak beslenme gereksinimlerinin karşılanmasını kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) Normal yemek : Hastanın günlük kalori ve besin öğeleri gereksinimini karşılamak amacı ile üç öğün olarak verilen yiyecek ve içecekleri,

b) Diyet yemeği : Hastanın tıbbî zorunluluktan veya tedavisi gereği besin öğelerinden bir veya birkaçının miktarındaki azaltma ve çoğaltmaları öngören ve bunlara bağlı olarak besin maddelerinin çeşitleri, miktarları, hazırlanışları ile öğün sayısı ve zamanının normal yemekten farklı olduğu yiyecek ve içecekleri,

c) Ara öğün : Beslenmeleri normal yemek olarak yapılan hastalara günlük sıvı gereksinimlerinin, vitamin ve posa ihtiyaçlarının bir bölümünü karşılamak ve moral vermek için öğün aralarında verilecek sıcak veya soğuk içecekleri ve taze meyveleri,

d) Yataklı tedavi yerleri : Türk Silâhlı Kuvvetlerinin sağlık hizmetlerini yürüten kurum veya kuruluşlardan; hasta veya yaralıların yatırılarak tedavisini sağlayacak nitelikte olan kıta tabiplikleri, revirler, dispanserler, seyyar, çevre, merkez ve özel dal hastahaneleri ile ilmî ve tıbbî merkezleri,

ifade eder.

Görev, yetki ve sorumluluklar

Madde 4- Hastanın, kontrolü ve biyokimyasal bulguları doğrultusunda, normal veya diyet yemeği verilerek beslenmesine doktoru, tedaviye uygun besin maddelerinin seçimi, çeşitleri ve miktarları, hazırlama şekilleri ile öğün sayılarına ise diyetisyen karar verir. Diyetisyenlerin olmadığı durumlarda bu görev doktorlar tarafından yapılır.

Doktorunun onayı ile, tıbben beslenecek durumda olmayan veya tedavisi gereği beslenmemesi gereken hastalara besin maddeleri verilmez.

Normal hasta yemek listesi, günlük istihkak tutarı içerisinde kalmak koşuluyla, yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlayacak her türlü besin maddeleri, depo veya bütçe imkânları göz önüne alınarak diyetisyen tarafından belirlenir.

Diyet yemeği alacak hastalara, diyetisyenin uygun göreceği miktar ve sıklıkta, depo veya bütçe imkanları doğrultusunda her türlü yiyecek maddesi, sınırlamaya tâbi olmadan gruplandırılarak ve normal yemek listelerinden de azamî ölçüde yararlanılarak verilir.

Yatarak tedavileri tamamlandıktan sonra nekahet dönemlerini veya muayene edildikten sonraki ilaçlı tedavilerini birlik veya kurumlarında geçirecek askerî öğrenci, erbaş ve erlerin beslenmelerinin nasıl olacağı ve süresi, doktor tarafından taburcu belgesi veya raporda belirtilir. Bu tür hastaların beslenmeleri, hastanın birlik veya kurumuna ait imkânlar da göz önüne alınarak diyetisyen tarafından belirlenecek kriterlere göre yapılır. Ayrıca askerî öğrenci, er ve erbaşlardan taburcu olanlara, gerekli görüldüğünde birliğine veya varacağı yere bağlı olarak uygun görülen cins ve miktarda kumanya verilir.

Beslenme yöntemi

Madde 5- Hasta beslenmesinde normal yemek ve diyet yemeği olmak üzere iki yöntem uygulanır.

Normal yemek verilerek tedavisi sürdürülen hastalara ayrıca öğün aralarında içecek ve taze meyve verilir. Normal yemeğin günlük istihkak miktarlarını oluşturan besin maddeleri; et, yumurta, kuru baklagiller; süt ve süt ürünleri; taze sebze ve meyveler; ekmek ve tahıllardan oluşan gruplar ile yağ, şeker, tatlılar, çeşni vericiler ve çaylardan seçilir.

Normal hasta yemek listesinde, günlük istihkak tutarının altında kalan parasal değerler gösterilir ve söz konusu bakiyeler gerektiğinde yıl sonunda aşım yaratmayacak şekilde diğer günlerdeki yemek listelerinin oluşturulmasında kullanılabilir.

İçme suyunun uygun bulunmadığı bölgelerdeki hastahanelerde yemek pişirme ve hastaların içme suyu gereksinimi, su arıtma yöntemi ile karşılanır ve bu amaçla yeteri kadar su arıtma cihazı tesis edilir.

Beslenme hizmetinin, bu amaçla personel istihdam edilmemesi ve ödeneğin olması kaydıyla ihale yoluyla temin edilmesi halinde; yönetmelikte belirtilen normal yemek istihkak tutarına pişirme, temizlik ve dağıtım giderleri gibi satın alınacak hizmetin kapsamına bağlı olarak, diğer girdilerin bedelleri de eklenir. Bu girdilerin neler olduğu ve ne şekilde hesaplanacağına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik

Madde 6- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esaslar, normal yemeğin günlük istihkak tutarının belirlenmesinde parametre olarak kullanılacak olan besin maddelerinin cins ve miktarları, beslenme hizmetinin kurumun dışında yapılması veya yüklenici firmalar yahut idare tarafından verilecek yemek hizmetlerine yönelik ilkeler, Sağlık Bakanlığı ile Sayıştayın da görüşü alınarak Millî Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 7- 19/5/1927 tarihli ve 1034 sayılı Askerî Nekahethane ve Sanatoryumlarda Bulunan ve Sevkedilenlere ve Harb Yaralıların ve Tebdilhavalıların Sureti laşelerine Dair Kanun ile 15/12/1934 tarihli ve 2615 sayılı Askerî Hastahaneler ile Hastahane Gibi Kullanılacak Revirlerde Hastaların Beslenme ve Bakımları Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

T/ 197

Yürürlük

Madde 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

<i>D. BAĞÇELİ</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>H. H. ÖZKAN</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>M. YILMAZ</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>K. DERVİŞ</i> Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. S. S. GÜREL</i> Devlet Bakanı	<i>M. KEÇECİ</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. S. GÜREL</i> Devlet Bakanı	<i>F. BAL</i> Devlet Bakanı
<i>Y. YALOVA</i> Devlet Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> Devlet Bakanı	<i>S. ÜSERMEZ</i> Devlet Bakanı	<i>R. K. YÜCELEN</i> Devlet Bakanı
<i>H. GEMİCİ</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. ÜSERMEZ</i> Devlet Bakanı	<i>E. Z. BAYDALI</i> Devlet Bakanı	<i>F. ÜNLÜ</i> Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. H. S. TÜRK</i> Devlet Bakanı	<i>R. ONAL</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. H. S. TÜRK</i> Adalet Bakanı	<i>S. ÇAKMAKÇI</i> Milli Savunma Bakanı
<i>S. TANTAN</i> İçişleri Bakanı	<i>İ. CEM</i> Dışişleri Bakanı	<i>S. ORAL</i> Maliye Bakanı	<i>M. BOSTANCIOĞLU</i> Milli Eğitim Bakanı
<i>E. YILMAZ</i> Başbakanlık Sekreteri	<i>E. YILMAZ</i> Başbakanlık Sekreteri	<i>Prof. Dr. E. OKSÜZ</i> Ulaştırma Bakanı	<i>Prof. Dr. H. Y. GÖKALP</i> Tarım ve Köylüleri Bakanı
<i>Y. OKYAN</i> Çalışma ve Sos. Gv. Bakanı	<i>A. K. ANDERSON</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>M. ÇELİKSÖZ</i> En. ve Tat. Kay. Bakanı	<i>M. İ. TALAY</i> Kültür Bakanı
<i>E. MUMCU</i> Turizm Bakanı	<i>Prof. Dr. N. ÇAĞAN</i> Orman Bakanı	<i>E. YILMAZ</i> Çevre Bakanı	

Dosya No.

101-242

502